

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU

ul. Wojska Polskiego 27/29, 60-624 Poznań

Opracowania sygnałne

Data opracowania: czerwiec 2014

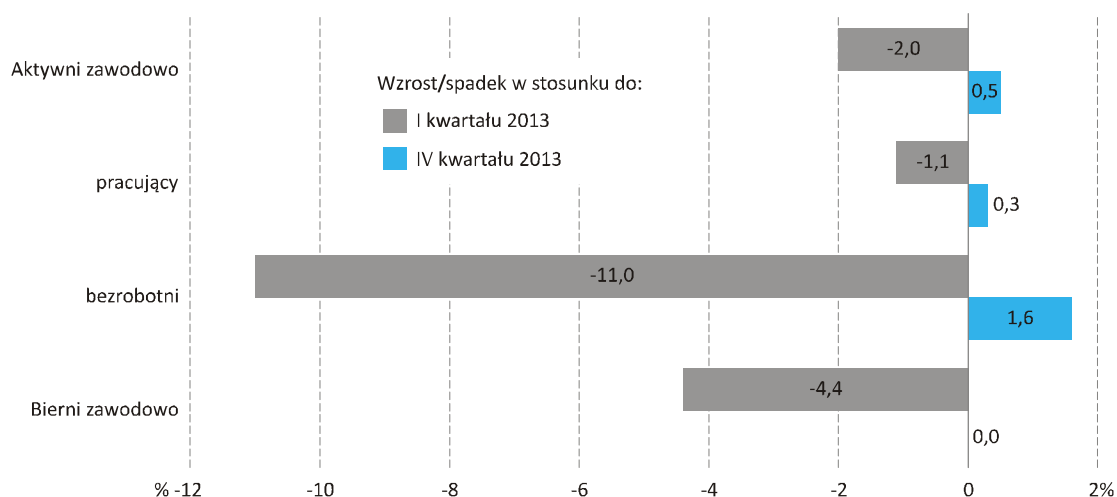
Kontakt: e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
tel. 61 27 98 200, fax 61 27 98 100<http://poznan.stat.gov.pl/>**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W I KWARTALE 2014 R.**

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, przeprowadzonego w I kwartale 2014 r.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W I kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1487 tys. osób, tj. o 2,0% mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. Biernych zawodowo było 1055 tys., co w skali roku oznacza spadek o 4,4%, natomiast liczba bezrobotnych wynosiła 129 tys., czyli o 11,0% mniej niż w I kwartale ub. roku.

Ryc. 1. ZMIANY NA RYNKU PRACY W I KWARTALE 2014 R.

¹ Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych pojęć znajdują się na ostatnich stronach niniejszego komunikatu.

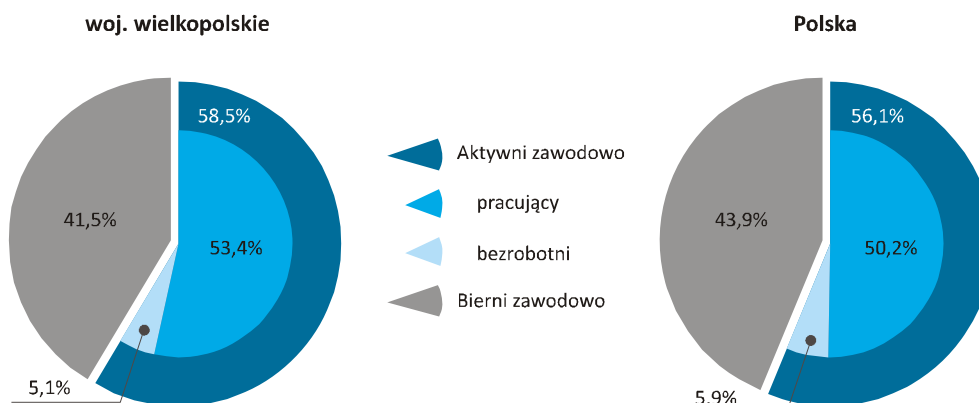
TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W I KWARTALE 2014 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
		w tys.						
OGÓŁEM	2541	1487	1357	129	1055	58,5	53,4	8,7
mężczyźni	1210	823	764	59	387	68,0	63,1	7,2
kobiety	1331	664	593	71	668	49,9	44,6	10,7
Miasta	1345	766	693	73	579	57,0	51,5	9,5
Wieś	1196	721	664	57	476	60,3	55,5	7,9
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	392	164	131	34	228	41,8	33,4	20,7
25–34	479	414	376	38	65	86,4	78,5	9,2
35–44	439	384	357	27	55	87,5	81,3	7,0
45–54	405	329	307	22	76	81,2	75,8	6,7
55 lat i więcej	826	196	186	9	630	23,7	22,5	4,6
Wiek produkcyjny ^a	1937	1460	1331	129	476	75,4	68,7	8,8
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	493	401	383	18	92	81,3	77,7	4,5
policealne i średnie zawodowe	593	415	380	35	178	70,0	64,1	8,4
średnie ogólnokształcące	226	110	99	12	116	48,7	43,8	10,9
zasadnicze zawodowe	727	478	423	54	249	65,7	58,2	11,3
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	503	83	72	11	420	16,5	14,3	13,3

^a Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

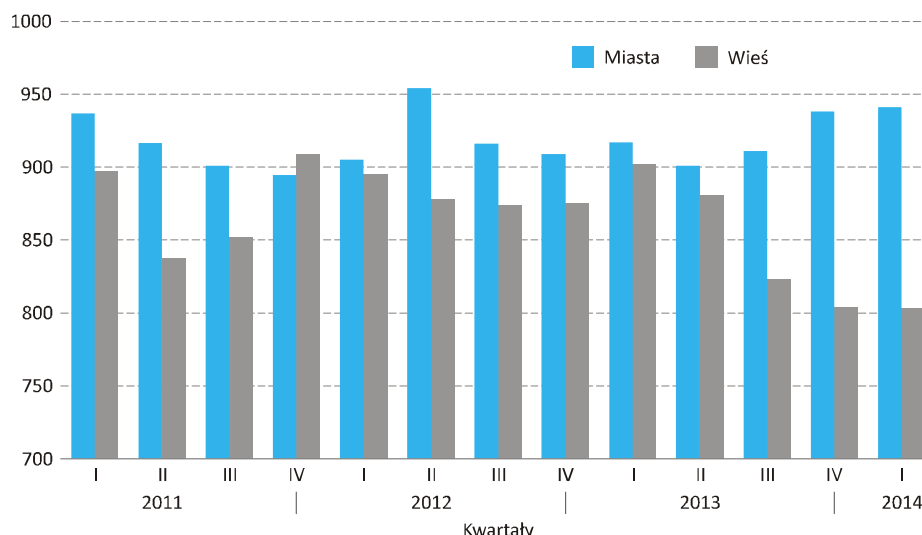
Udział bezrobotnych w strukturze aktywnych zawodowo w I kwartale 2014 r. ukształtował się na poziomie 8,7%, czyli o 0,9 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. Zbiorowość pracujących, licząca 1357 tys. osób, w odniesieniu do I kwartału ub. roku zmniejszyła się o 1,1%.

Ryc. 2. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W I KWARTALE 2014 R.

Zmiany obserwowane w strukturze aktywnych zawodowo, tj. większy spadek liczby bezrobotnych niż pracujących i biernych zawodowo, wpłynęły na zmniejszenie obciążenia pracujących osobami niepracującymi, czyli osobami bezrobotnymi i biernymi zawodowo. W I kwartale br. w województwie wielkopolskim na 1000 pracujących przypadało 873 niepracujących (941 w miastach i 803 na wsi), podczas gdy w I kwartale ub. roku – 910 (odpowiednio 917 i 902). W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 993 wobec 1030 w analogicznym okresie ub. roku.

Ryc. 3. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA PRACUJĄCYCH OSOBAMI NIEPRACUJĄCYMI W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ

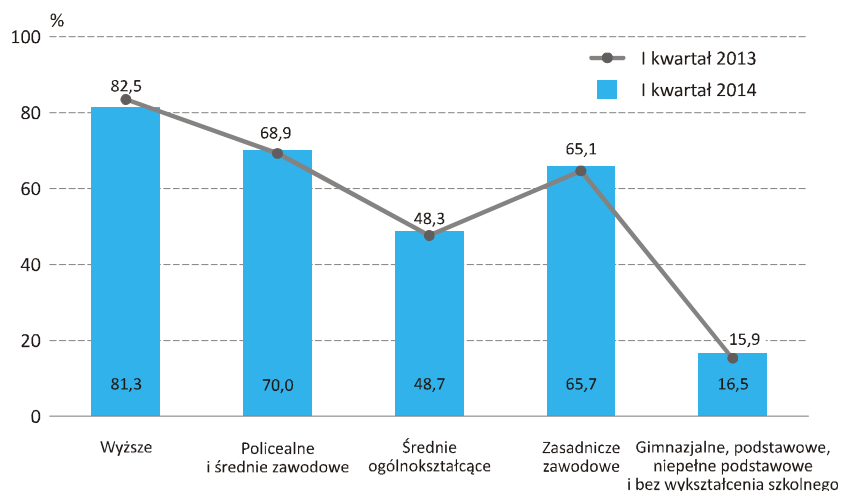

W I kwartale 2014 r. aktywni zawodowo stanowili 58,5% ogółu ludności województwa wielkopolskiego w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. nastąpił wzrost udziału tej grupy osób o 0,6 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej wzrósł (o 0,6 p.proc.) w stosunku do I kwartału ub. roku i wyniósł 56,1%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				I kw. 2013	IV kw. 2013
	w p.proc.				
OGÓŁEM	57,9	58,4	58,5	+0,6	+0,1
mężczyźni.....	67,8	68,6	68,0	+0,2	-0,6
kobiety.....	48,7	49,1	49,9	+1,2	+0,8
Miasta.....	57,6	57,1	57,0	-0,6	-0,1
Wieś.....	58,3	59,9	60,3	+2,0	+0,4

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W I kwartale br. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 49,9%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 68,0%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 18,1 p.proc. i w skali roku zmniejszył się o 1,0 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 57,0% wobec 60,3%). W stosunku do I kwartału ub. roku wskaźnik dla ludności wiejskiej zwiększył się o 2,0 p.proc., a dla ludności miejskiej zmniejszył się o 0,6 p.proc.

Ryc. 4. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje najwyższą wartość dla osób z wykształceniem wyższym (81,3% wobec 82,5% w I kwartale 2013 r.), natomiast najniższą – w grupie osób o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (16,5% wobec 15,9% w analogicznym okresie ub. roku).

W I kwartale 2014 r. najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupach wiekowych 35–44 lata (87,5%, tj. o 0,2 p.proc. więcej niż w I kwartale ub. roku) oraz 25–34 lata (86,4%, tj. o 1,9 p.proc. więcej niż przed rokiem). Dla ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 75,4%, czyli o 1,2 p.proc. wyżej niż w analogicznym okresie ub. roku.

2. PRACUJĄCY

W I kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim liczba pracujących wynosiła 1357 tys., tj. o 15 tys. (o 1,1%) mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. (wśród mężczyzn spadek liczby pracujących wyniósł 2,6%, natomiast w grupie kobiet zanotowano wzrost o 0,9%). W badanej zbiorowości większość stanowią mężczyźni; w I kwartale br. ich udział kształtował się na poziomie 56,3%, tj. o 0,8 p.proc. mniej niż w I kwartale ub. roku. Liczba pracujących mieszkańców miast w skali roku zmniejszyła się o 8,7%, natomiast liczba pracujących na wsi zwiększyła się o 8,3%.

TABL. 3. PRACUJĄCY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tys.			I kw. 2013 = 100	IV kw. 2013 = 100
OGÓŁEM	1372	1353	1357	98,9	100,3
mężczyźni	784	776	764	97,4	98,5
kobiety.....	588	576	593	100,9	103,0
Miasta.....	759	696	693	91,3	99,6
Wieś.....	613	657	664	108,3	101,1

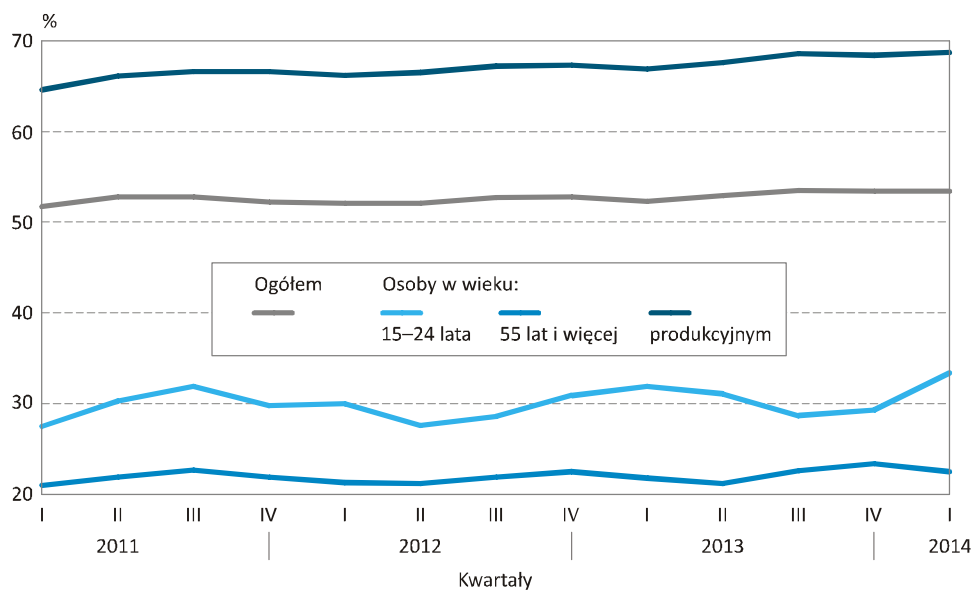
W I kwartale br. w województwie wielkopolskim pracujący stanowili 53,4% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej; w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. oznacza to wzrost o 1,1 p.proc. (w kraju 50,2%, wzrost o 0,9 p.proc. w porównaniu z I kwartałem ub. roku). Udział ten był większy wśród mieszkańców wsi, gdzie wyniósł 55,5% wobec 51,5% w miastach. W skali roku wskaźnik zatrudnienia na wsi wzrósł o 2,9 p.proc., natomiast w miastach obniżył się o 0,7 p.proc. Wśród mężczyzn wskaźnik ten w I kwartale br. osiągnął 63,1% (w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost o 0,7 p.proc.), natomiast w grupie kobiet wyniósł 44,6% (wzrost o 1,5 p.proc.).

TABL. 4. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				I kw. 2013	IV kw. 2013
w p.proc.					
OGÓŁEM	52,3	53,4	53,4	+1,1	0,0
mężczyźni	62,4	64,3	63,1	+0,7	-1,2
kobiety.....	43,1	43,4	44,6	+1,5	+1,2
Miasta.....	52,2	51,6	51,5	-0,7	-0,1
Wieś.....	52,6	55,4	55,5	+2,9	+0,1

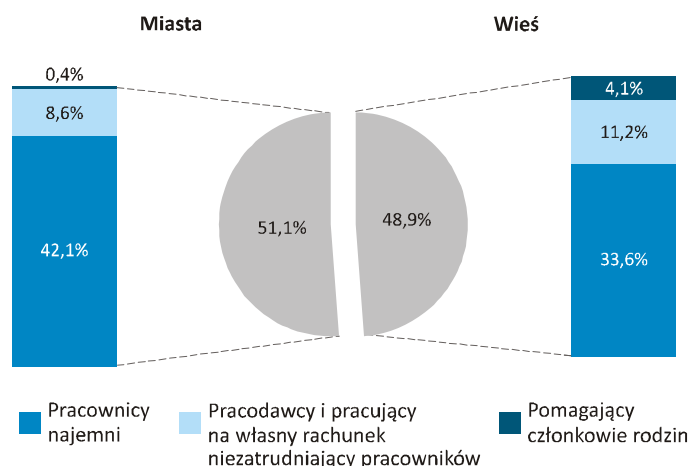
Wskaźnik zatrudnienia przyjmował najniższe wartości wśród osób w wieku powyżej 55 roku życia oraz w grupie osób młodych (15–24 lata). W I kwartale br. wartości wskaźnika dla tych grup wieku wyniosły odpowiednio 22,5% (wzrost o 0,7 p.proc. w stosunku do I kwartału 2013 r.) oraz 33,4% (wzrost o 1,5 p.proc.). Na wysokim poziomie utrzymywała się wielkość wskaźnika dla osób w wieku produkcyjnym (68,7% wobec 66,9% w analogicznym kwartale ub. roku).

Ryc. 5. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

Podobnie jak w poprzednich okresach, w I kwartale 2014 r. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 1028 tys. stanowili 75,8% ogółu pracujących (78,1% w I kwartale ub. roku). W większości (74,7%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Ryc. 6. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ W I KWARTALE 2014 R.

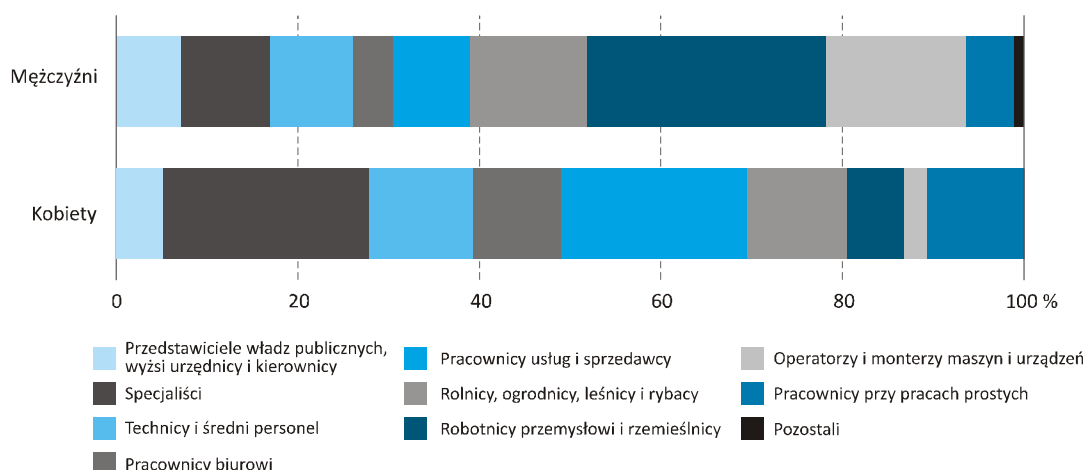
Wśród pracowników najemnych dominowały osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą). W I kwartale 2014 r. udział tej grupy ukształtował się na poziomie 72,8% (spadek o 0,1 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r.). Odsetek pracowników najemnych zatrudnionych na czas określony w ciągu roku zwiększył się o 0,2 p.proc. i wyniósł 27,2%.

Zwiększyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 7,2% do 268 tys.), a udział tej kategorii pracujących w ciągu roku wzrósł o 1,5 p.proc. do 19,7%. Liczba pomagających członków rodzin zwiększyła się o 21,6% do 62 tys.; w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (56 tys., tj. 90,3%).

Pracujący w sektorze prywatnym w I kwartale br. stanowili 80,9% ogółu pracujących, czyli o 0,4 p.proc. mniej niż w I kwartale 2013 r. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zwiększył się w tym czasie o 1,5 p.proc. i wynosił 12,7%.

W I kwartale br. w strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17,6%). W grupie mężczyzn odsetek ten był większy i sięgał 26,3%. Wśród kobiet dominowały 2 kategorie zawodów: specjaliści (22,8%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (20,6%).

Ryc. 7. STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W I KWARTALE 2014 R.

W I kwartale 2014 r. 73,5% pracujących przepracowało (w badanym tygodniu) 40 godzin i więcej (75,9% mieszkańców wsi i 71,3% mieszkańców miast), przy czym, podobnie jak w poprzednich kwartałach, obserwuje się większy odsetek mężczyzn pracujących w tym wymiarze godzinowym (odpowiednio 81,5% wobec 63,2% wśród kobiet). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wyniósł 10,5% w przypadku przepracowanych od 30 do 39 godzin tygodniowo i 7,0% – od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 3,0% badanej zbiorowości pracujących.

3. BEZROBOTNI

W I kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim zbiorowość bezrobotnych (zgodnie z definicją bezrobotnego stosowaną w BAEL) liczyła 129 tys. osób i w ciągu roku zmniejszyła się średnio o 11,0%. Spadek większy niż przeciętnie zanotowano wśród mieszkańców wsi oraz w grupie mężczyzn (odpowiednio o 14,9% i 13,2%). Liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w tym czasie o 7,8%, a wśród mieszkańców miast zanotowano spadek o 6,4%.

TABL. 5. BEZROBOTNI WEDŁUG BAEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tys.			I kw. 2013 = 100	IV kw. 2013 = 100
OGÓŁEM	145	127	129	89,0	101,6
mężczyźni	68	51	59	86,8	115,7
kobiety.....	77	76	71	92,2	93,4
Miasta	78	74	73	93,6	98,6
Wieś.....	67	52	57	85,1	109,6

W I kwartale br. wśród bezrobotnych w województwie wielkopolskim większość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (41,9%; w odniesieniu do I kwartału 2013 r. oznacza to wzrost udziału o 0,5 p.proc.) oraz policealnym i średnim zawodowym (27,1%; wzrost o 2,3 p.proc.). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 25–34 lata (29,5% wobec 31,7% w analogicznym okresie ub. roku).

Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej (czyli udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w województwie wielkopolskim w I kwartale 2014 r. wyniosła 8,7%, tj. o 0,9 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie 2013 r. (w Polsce, odpowiednio 10,6% wobec 11,3%). Tak jak w poprzednich kwartałach, stopa bezrobocia była wyższa w grupie kobiet i wynosiła 10,7% (o 0,9 p.proc. mniej niż w I kwartale 2013 r.) wobec 7,2% w zbiorowości mężczyzn (spadek o 0,8 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku). Stopa bezrobocia w miastach w skali roku zwiększyła się o 0,2 p.proc. i ukształtowała się na poziomie 9,5%, a na wsi odnotowano w tym czasie spadek o 2,0 p.proc. do 7,9%.

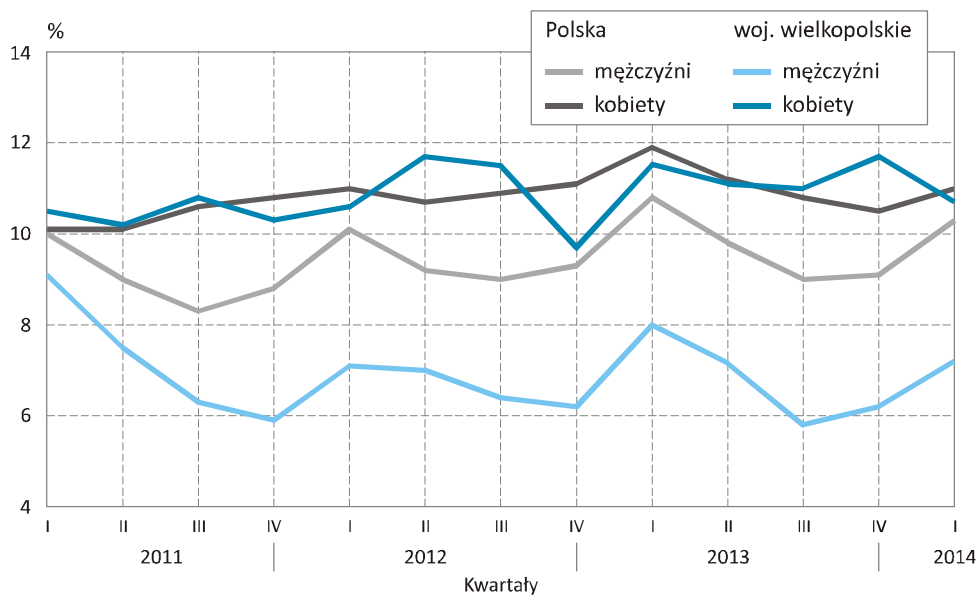
TABL. 6. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014			
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał			
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z		
				I kw. 2013	IV kw. 2013	
				w p.proc.		
OGÓŁEM	9,6	8,6	8,7	-0,9	+0,1	
mężczyźni	8,0	6,2	7,2	-0,8	+1,0	
kobiety	11,6	11,7	10,7	-0,9	-1,0	
Miasta	9,3	9,6	9,5	+0,2	-0,1	
Wieś	9,9	7,3	7,9	-2,0	+0,6	

Zjawisko bezrobocia dotyka szczególnie ludzi młodych. Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15–24 lata w I kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 20,7% (o 0,1 p.proc. więcej niż w I kwartale 2013 r.), tj. na poziomie blisko 2,5-krotnie wyższym niż przeciętnie w województwie. Dla osób w wieku produkcyjnym ten miernik bezrobocia zmniejszył się o 1,0 p.proc. do 8,8%.

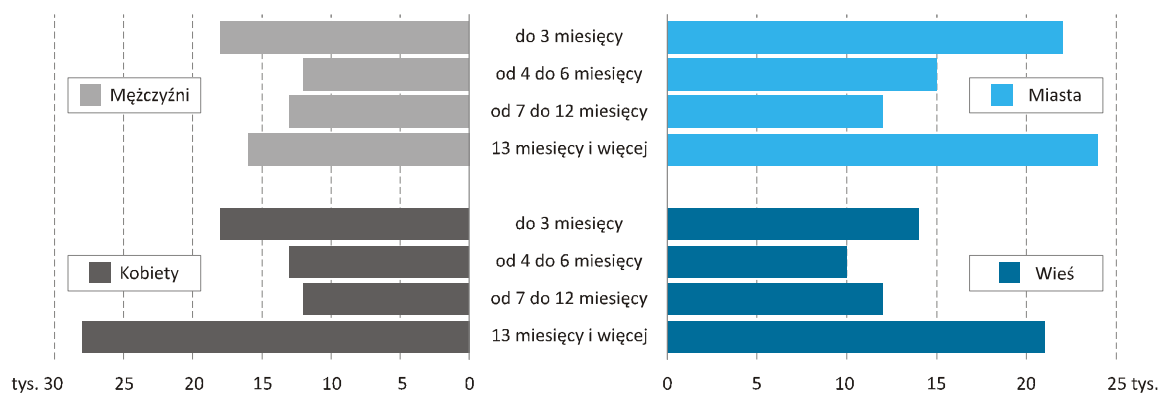
Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie (4,5%; 5,8% w analogicznym okresie 2013 r.). Najwyższy poziom miernik ten osiągnął wśród bezrobotnych o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 13,3%, przy spadku o 3,4 p.proc. w skali roku.

Ryc. 8. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

W I kwartale 2014 r. w grupie wielkopolskich bezrobotnych było 49,6% osób, które straciły pracę (o 4,2 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie 2013 r.). Udział osób podejmujących pracę po raz pierwszy kształtował się na poziomie 23,3% (o 8,8 p.proc. więcej niż w I kwartale 2013 r.), a wracający do pracy po przerwie stanowili 22,5% (o 4,4 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Większy niż przeciętnie w województwie odsetek bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę zaobserwowano w grupie kobiet (28,2%) oraz wśród mieszkańców wsi (35,1%). Najmniej liczna okazała się grupa bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (6,2%).

Ryc. 9. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W I KWARTALE 2014 R.

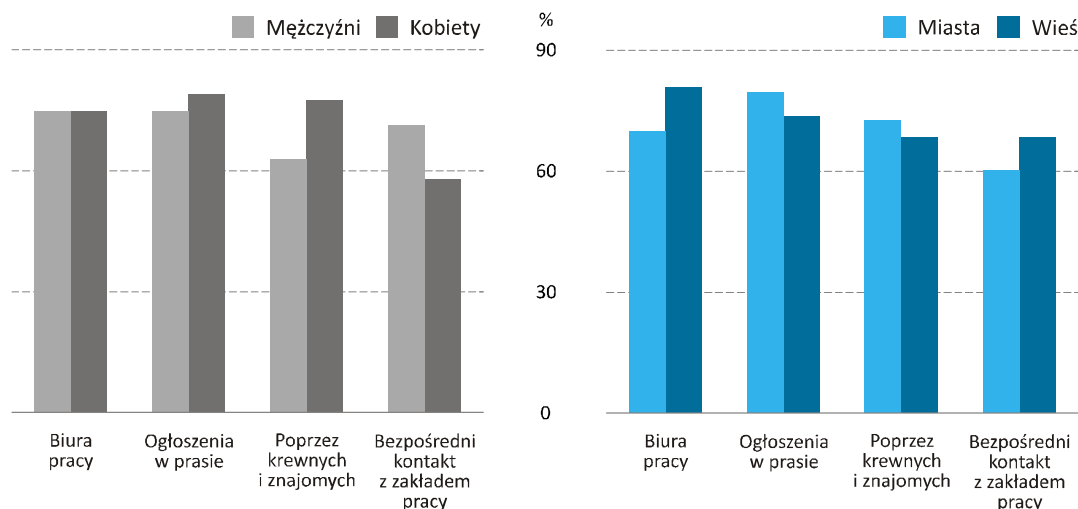

Wśród osób pozostających bez pracy najliczniejszą zbiorowość tworzyli długotrwale bezrobotni, tj. osoby poszukujące pracy 13 miesięcy i więcej. W I kwartale 2014 r. udział tej grupy wynosił 34,9% (o 3,0 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie 2013 r.). Długotrwale bezrobocie w większym stopniu dotyczyło kobiet niż mężczyzn (39,4% wobec 27,1%) oraz mieszkańców wsi aniżeli miast (36,8% wobec 32,9%).

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w %			spadek w porównaniu z	
				I kw. 2013	IV kw. 2013
w p.proc.					
OGÓŁEM	37,9	37,8	34,9	-3,0	-2,9
mężczyźni	33,8	35,3	27,1	-6,7	-8,2
kobiety	41,6	39,5	39,4	-2,2	-0,1
Miasta.....	37,2	36,5	32,9	-4,3	-3,6
Wieś.....	38,8	40,4	36,8	-2,0	-3,6

Liczną grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (27,9% wobec 24,1% w I kwartale 2013 r.). W tej grupie bezrobotnych największy udział zanotowano w grupie mężczyzn (30,5%) oraz wśród mieszkańców miast (30,1%). Udział bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy kształtował się na podobnym poziomie 18,6% (przy czym dla pierwszej z wymienionych kategorii bezrobotnych zanotowano wzrost o 0,7 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku, dla drugiej kategorii – spadek o 1,4 p.proc.).

Ryc. 10. WYBRANE METODY POSZUKIWANIA PRACY² PRZEZ BEZROBOTNYCH W I KWARTALE 2014 R.

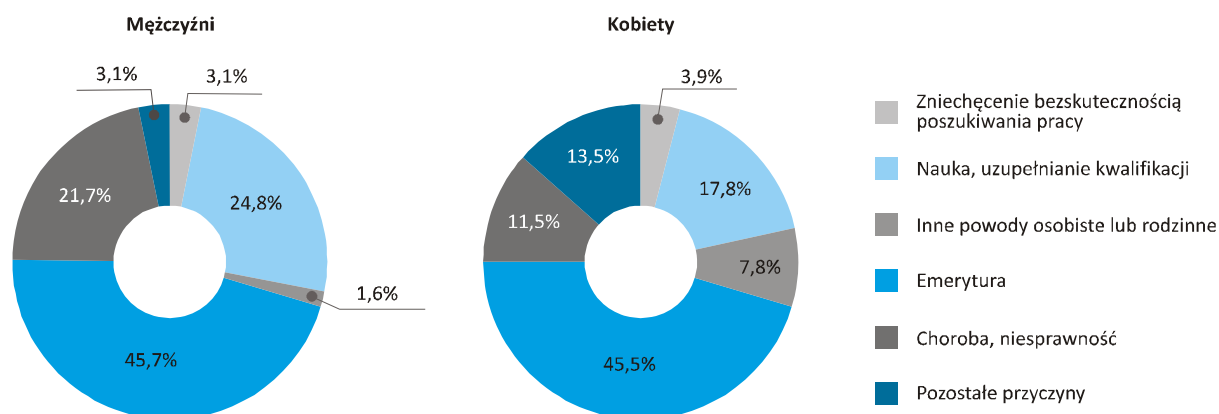
² Bezrobotni mogli wybierać kilka metod poszukiwania pracy.

W województwie wielkopolskim przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w I kwartale 2014 r. wynosił 12,4 miesiąca i w skali roku zwiększył się o 0,5 miesiąca. Najkrótszy przeciętny czas poszukiwania pracy zaobserwowano w grupie mężczyzn (11,1 miesiąca) oraz wśród mieszkańców miast (11,5 miesiąca). Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie 13,4 miesiąca, a mieszkańcy wsi 13,5 miesiąca.

4. BIERNI ZAWODOWO

Zbiorowość biernych zawodowo w I kwartale 2014 r. liczyła 1055 tys. i stanowiła 41,5% ogółu ludności powyżej 15-go roku życia. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 4,4%. W grupie tej nadal przeważały kobiety (668 tys. wobec 387 tys. mężczyzn). W I kwartale br., większość biernych zawodowo (54,9%; 56,0% przed rokiem) mieszkała w miastach. W zbiorowości biernych zawodowo dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej (stanowiły 59,7% badanej grupy) oraz osoby z najniższym wykształceniem tj. gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (39,8%). Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 45,1% grupy biernych zawodowo.

Ryc. 11. STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ BIERNOŚCI W I KWARTALE 2014 R.

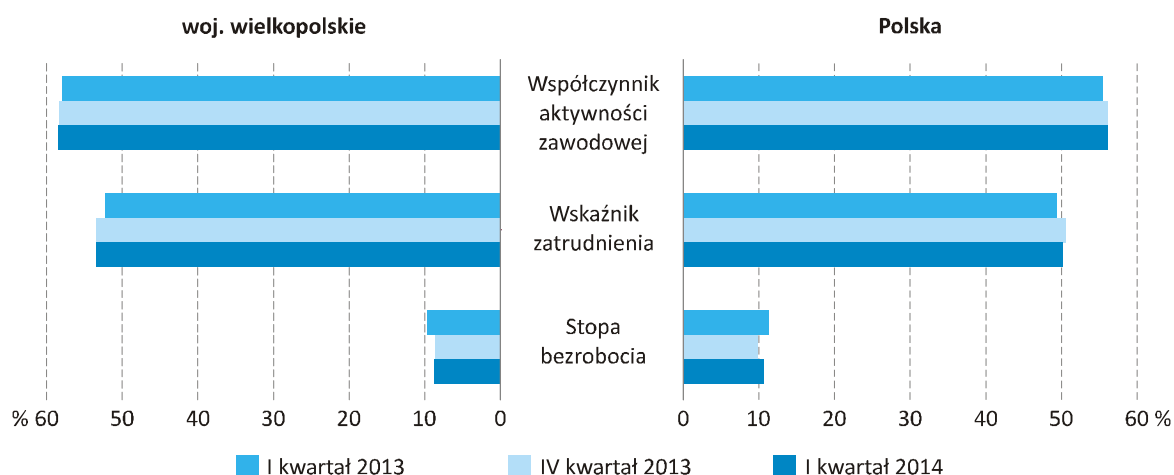
W I kwartale 2014 r. bierni zawodowo w województwie wielkopolskim jako główne przyczyny bierności wskazywali: emeryturę (45,6% badanej zbiorowości), naukę i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (20,4%) oraz chorobę i niesprawność (15,3%). W analogicznym okresie 2013 r. wskaźniki te wynosiły, odpowiednio: 44,8%, 20,4% i 15,5%. Odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy, tj. brakiem szans na otrzymanie odpowiedniego zatrudnienia lub wyczerpaniem możliwości znalezienia pracy, w porównaniu z I kwartałem ub. roku zwiększył się o 0,4 p.proc. i ukształtował się na poziomie 3,7%.

5. PODSUMOWANIE

Zestawiając wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, przeprowadzonego wśród osób w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim z danymi ogólnopolskimi, można stwierdzić, że w odniesieniu do analogicznego okresu 2013 r. zaobserwowano:

- spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci i miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- spadek ogólnej liczby pracujących przy jednoczesnym wzroście liczby pracujących kobiet oraz mieszkańców wsi (*w kraju wzrost liczby pracujących niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- spadek (*podobnie jak w kraju*) obciążenia pracujących osobami niepracującymi,
- spadek ogólnej stopy bezrobocia, przy jednoczesnym wzroście stopy bezrobocia wśród mieszkańców miast (*w kraju spadek stopy bezrobocia niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- wzrost stopy bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata (*w kraju spadek*), przy czym stopa bezrobocia dla tej grupy wiekowej jest blisko 2,5-krotnie wyższa niż dla całego województwa wielkopolskiego,
- spadek liczby pracowników najemnych, przy jednoczesnym wzroście liczby pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (*w kraju wzrost liczby pracowników najemnych, przy jednoczesnym spadku liczby pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników*),
- spadek ogólnej liczby osób biernych zawodowo niezależnie od płci i miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*).

Ryc. 12. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

* * *

PODSTAWOWE ZASADY METODOLOGICZNE BAEL

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Miarą aktywności zawodowej ludności (lub określonej grupy wyróżnianej np. ze względu na wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania) jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyznaczany jako procentowy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

– wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

– miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:

- do 3 miesięcy,
- powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Liczba pracujących kształtuje **wskaźnik zatrudnienia** oddający procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności (lub w liczbie ludności określonej grupy).

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia (International Classification of Status in Employment, ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą; z tego:
 - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
 - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Natężenie bezrobocia opisuje się za pomocą **stopy bezrobocia** stanowiącej odsetek osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo.

Ludność bierna zawodowo są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

W badaniu wyszczególnia się dodatkowo następujące kategorie ludności aktywnej i biernej zawodowo:

Długotrwale bezrobotni – bezrobotni, którzy szukają pracy przez okres dłuższy niż rok (tj. 13 miesięcy i więcej od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie).

Zniechęceni – osoby bierne zawodowo, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Metodologia badania BAEL oraz jego wyniki są **spójne i porównywalne w krajach Unii Europejskiej**. Statystyki rynku pracy szacowane na podstawie badania BAEL mogą jednak odbiegać od wyników uzyskanych na podstawie **sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia** oraz **bezrobocia rejestrowanego** (dane z powiatowych urzędów pracy) ze względu na występujące między nimi różnice metodologiczne i charakter badań. Szczegółowy opis metodologii BAEL umieszczony jest w kwartalnych publikacjach GUS „Aktywność ekonomiczna ludności Polski”.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.